

Oslo kommune
Samferdsels- og miljøkomiteen

[19/01465-2]

Sak 86 Spirende Oslo - Plass til alle i byens grønne rom - Strategi for urbant landbruk 2019-2030 - Byrådssak 205 av 01.08.2019

Sendt til bystyret

Samferdsels- og miljøkomiteen har behandlet saken i møtet 09.10.2019 sak 86

Følgende representanter deltok under behandlingen av saken:

Eirik Lae Solberg (H), Hallstein Braaten Bjercke (V), Andreas Halse (A), Khalid Mahmood (A), Bashe Musse (A), Per-Trygve Hoff (H), Carl Oscar Pedersen (H), Kristoffer Gustavsen (H), Marion Godager Tveter (MDG), Carl Ivar Hagen (F), Sunniva Holmås Eidsvoll (SV), Munir Jaber (A), Siavash Mobasheri (R)

MERKNADER:

Komiteen er positiv til at man utnytter restarealer bedre og igangsetter dyrking på områder som i liten grad kan brukes til andre ting, som for eksempel grøftekanter, smale grøntstriper ved blokker og lignende arealer. Men en utfordring når dette skal gjøres, er at arealer som noen oppfatter som restarealer, kan være en plass for uformelle og selvorganiserte aktiviteter for andre. Det vil være synd om en satsing på urbant landbruk for eksempel vil bety at barn ikke lenger kan spille ball på sine lokale løkker. Komiteen er opptatt av at man må kartlegge reell bruk og ikke bare formell status på restarealer når det skal dyrkes på disse.

Komiteen mener at mat og dyrking er en underbrukt integreringsarena. Mange med minoritetsbakgrunn er aktive i parselhager og sitter med kunnskap om dyrking og mat som mange i majoritetsbefolkningen kan ha mye å lære av. Denne kunnskapen bør inn i kommunens aktive arbeid for mer urbant landbruk. Medlemmene mener at vi må bygge videre på folks kunnskaper og styrker når man søker å få flere inn i arbeid og meningsfylte aktiviteter. Matlaging er et felt der mange som sliter med å få en fast tilknytning til arbeidslivet, kanskje særlig kvinner med minoritetsbakgrunn, har både kunnskap og erfaring. Dyrking og matlaging kan bli både viktige treffpunkter i lokalmiljøene og en vei inn i arbeidslivet, og man bør se på mulighetene for å etablere bydelshager og bydelskafeer som kombinerte sosiale møteplasser, integreringsarenaer og arbeidsplasser.

Komiteens flertall, medlemmene fra H, A, MDG, SV, V og R er glade for at det legges fram en strategi for urbant landbruk i byen vår. Tap av økologisk mangfold er en av de største utfordringene man står overfor både globalt og lokalt. Det er svært viktig at det rike biologiske mangfoldet i Oslo ivaretas på en god måte.

Komiteens mindretall, medlemmene fra H, V og F mener byutviklingspolitikken til Oslo kommune bør tilrettelegge for urbant landbruk, bevaring av grøntområder og hager og sikre

gode beplantningsmuligheter for privatpersoner. Dette innebærer at det må avsettes grøntareal for beboere i alle nye byggeprosjekter, vern av eksisterende hager og småhusområder og vern av byens parker og grønne lunger. Disse medlemmer mener byrådets politikk per i dag representerer det motsatte. Byrådets ønske om nedbygging av småhusområder, stadige forslag om byggeprosjekter i små og store grøntområder og manglende opparbeidelse av nye grøntarealer, harmonerer dårlig med ønsket om at flere privatpersoner skal initiere og delta i urbane landbruksprosjekter i eget nærmiljø.

Disse medlemmer mener Oslo kommune bør tillate geriljaplanting. At man må søke om tillatelse for å forskjønne eller drive urbant landbruk på en grå tomt eller i egen gate, er med på å heve terskelen for slike initiativ. Kommunen bør opplyse på sine nettsider om hvilke arter som ikke tillates plantet, men bør ellers la befolkningen plante det de ønsker på steder som i dag ikke er beplantet.

Disse medlemmer viser til at hele 17 tiltak skal «vurderes». Disse medlemmer mener det er oppsiktsvekkende at byrådet på fire år ikke har evnet å gjøre vurderingene som trengs for å komme i gang med tiltakene allerede nå. På bakgrunn av dette, foreslår disse medlemmer å skjerpe formuleringene på flere punkter.

Komiteens mindretall, medlemmene fra H og V vil rette fokus også mot byens småhusområder, der hagene utgjør en viktig del av økosystemet for dyr og fugler i Oslo. I tillegg til å være forskjønnende for lokalmiljøet, er hager grønne lunger som også har en viktig klimafunksjon og danner viktige grøntdrag. For hver hage som gjøres om til blokkhus mister byen naturlig karbonfangst på flere tonn årlig. Det må tas høyde for at grønne hager binder CO₂, og dermed bidrar til å redusere byens totale CO₂-utslipp. I tillegg er disse hagene viktige særlig for at også insekter og fugler skal trives i Oslo, noe som ikke nevnes i strategien. Fugler og insekter er av åpenbare grunner viktige for en spirende kommune, og bør derfor tas hensyn til i det videre arbeidet med strategien.

Komiteens mindretall, medlemmene fra H og F mener det er positivt å bygge oppunder initiativ og tiltak som sikrer grønne rom i byen vår og gir flere tilgang til kunnskap om naturen og plantevekster. Gode tiltak finnes allerede flere steder, både i privat og offentlig regi. For det offentlige kan skolehager trekkes spesielt frem og dette er noe som kan få fornyet fokus ved Osloskolene. Samarbeid med private kan i dette tilfellet videreutvikles og benyttes i større grad etter eksempel fra Geitmyra.

Disse medlemmer mener det er viktig i det videre arbeidet at alle kostnader forbundet med denne planen tydeliggjøres i fremtidige budsjettforslag. Byrådssaken sier at alle tiltak i som følge av strategien og påfølgende handlingsplan som vil ha budsjettkonsekvenser vil måtte behandles i ordinære budsjettprosesser. Det er derfor viktig at bystyret får alle økonomiske konsekvenser tydeliggjort både i handlingsplan og budsjettforslag.

Komiteens mindretall, medlemmet fra R mener det er mye bra i denne saken. Det er viktig og riktig å satse mer på urbant landbruk i byen. Men dette medlem tror satsingen kan bli bedre ved å ta noen flere hensyn.

Dette medlem mener for det første at det trengs kunnskap for å kunne satse på skolehager. Denne kunnskapen og erfaring finnes i stor grad allerede i Oslo kommune i dag, på Geitmyra

skolehage. Dette medlem mener det er naturlig å sikre at Geitmyra skolehage etableres som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet.

FORSLAG:

Eirik Lae Solberg på vegne av komiteen fremmet følgende forslag:

1.
Bystyret ber byrådet sikre at ikke uformelle og selvorganiserte aktiviteter fortrenses når man tar i bruk såkalte restarealer til urbant landbruk.

2.
Bystyret ber byrådet samarbeide med kolonihagene, parsellhagene og innvandrersorganisasjoner om hvordan urbant landbruk kan brukes som en integrerings- og læringsarena og melde tilbake til bystyret på egnet måte.

Siavash Mobasheri på vegne av R fremmet følgende forslag:

1.
Geitmyra skolehage etableres som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet.

2.
Bystyret ber byrådet se på mulighetene for å etablere bydelskafeer med lokalt tilhørende bydelshager, der dyrkingen og kafedriften skal være en del av kommunens tiltak for å inkludere mennesker som i dag står utenfor arbeidslivet. Byrådet bes melde tilbake på egnet måte.

Andreas Halse på vegne av A, Marion Godager Tveter på vegne av MDG og Sunniva Holmås Eidsvoll på vegne av SV fremmet følgende alternative forslag til Rs forslag pkt. 1:

Geitmyra skolehage styrkes som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet.

Eirik Lae Solberg på vegne av H, Hallstein Bjercke på vegne av V og Carl I Hagen på vegne av F fremmet følgende forslag:

1.
Bystyret ber byrådet om å tilgjengeliggjøre egnede innendørs arealer som står ubrukte til matproduserende initiativ.

2.
Bystyret ber byrådet om å tilgjengeliggjøre større kommunale restarealer til midlertidige innovative og økologiske prosjekter innen urbant landbruk.

3.
Bystyret ber byrådet om å tilrettelegge for urbant landbruk i eksisterende skolegårder, der det egner seg.

4. Bystyret ber byrådet etablere flere skolehager.

5.

Bystyret ber byrådet tilrettelegge for flere spiseplasser, aktiviteter og arrangementer i utvalgte grønne områder, samt sørge for renhold og vedlikehold av eksisterende plasser.

6.

Bystyret ber byrådet etablere en ordning med henting av hageavfall for personer, sameier og borettslag som ikke selv har anledning til å levere dette.

7.

Bystyret ber byrådet om å etablere flere midlertidige pallekarm-parseller i byutviklingsområder.

8.

Bystyret ber byrådet tillate geriljaplanting.

Votering:

Rs forslag punkt 1 fikk 1 stemme (R)

H, V og Fs forslag fikk 6 stemmer (H, V og F)

A, MDG, SVs alternative forslag til Rs punkt 1 ble tiltrådt mot 6 stemmer (H, V og F)

Rs forslag punkt 2 ble tiltrådt mot 5 stemmer (H og F)

Komiteens forslag ble enstemmig tiltrådt

Byrådets innstilling ble enstemmig tiltrådt

Etter dette er samferdsels- og miljøkomiteens innstilling:

1.

Bystyret tar saken *Spirende Oslo – Plass til alle i byens grønne rom – Strategi for urbant landbruk 2019 – 2030* til orientering.

2.

Bystyret ber byrådet sikre at ikke uformelle og selvorganiserte aktiviteter fortrenses når man tar i bruk såkalte restarealer til urbant landbruk.

3.

Bystyret ber byrådet samarbeide med kolonihagene, parsellhagene og innvandrersorganisasjoner om hvordan urbant landbruk kan brukes som en integrerings- og læringsarena og melde tilbake til bystyret på egnet måte.

4.

Bystyret ber byrådet se på mulighetene for å etablere bydelskafeer med lokalt tilhørende bydelshager, der dyrkingen og kafedriften skal være en del av kommunens tiltak for å inkludere mennesker som i dag står utenfor arbeidslivet. Byrådet bes melde tilbake på egnet måte.

5.

Geitmyra skolehage styrkes som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet

Oslo bystyres sekretariat, den 10. oktober 2019

Camilla Melvold

Godkjent og ekspedert elektronisk